

האחות בדיאלזה

מנהלת הדרכת המטופלים

איריס רומח MA, RN

דורה ניאזוב BA, RN

אינסה גוטמן MA, RN

מרכז רפואי ע"ש שורסקי, תל אביב

מטרות ההדרכה

של מטופלי דיאליזה

- לעזור למטופלי הדיאליזה להסתגל למחלה הכרונית
- לעזור לשיפור Well being והישרדות
- להפחית תחושות של בידוד ודיכאון
- להוביל לטיפול עצמי טוב יותר
- לשפר את המצב הבריאותי של המטפל העיקרי.

שיטות בהדרכת מטופלים

- הדרכה פרטנית למטופל
- הדרכה למטופל ומטפל עיקרי
- הדרכה למטופל ומשפחתו
- הדרכה במרפאת טרום דיאליזה
- הדרכה במהלך הטיפול
- הדרכה בקבוצות
- ועוד.....

תפקידי המנחה בקבוצה

- המנחה רואה התנהגויות של הפרטים בקבוצה ואם יש צורך יכול לחזק אותם
- מעצימה את המטופלים הוותיקים בקבוצה
- הקבוצה היא מקום בטוח עבור המטופלים שחולקים עם חבריהם את אותן הבעיות. נוכחות איש צוות נותנת גושפנקה רשמית לרעיונות והעצות של המטופלים האחרים
- יכולים להיווצר קשרים בלתי פורמליים בין המטופלים לעזרה הדדית סוג של "חונכות"
- אפשרות ונטילציה למטופלים
- TLC – תשומת לב

1 Dies, R.R. (1993).

anor, O. (1994).

קשיים בבניית קבוצות למטופלי דיאליזה

- צרוף המטופלים לקבוצות דורש חיזור רב שרובו ללא הצלחה וגורם לאכזבה קשה לאיש הצוות:
  - השהות במחלקה היא גם כך ארוכה ואי אפשר לבקש מהם להאריך אותה. זה לא עובד
  - במחלקה בבית החולים המטופלים מורכבים דבר הדורש הרבה זמן ליד המטופל והמקצר את הזמן שנותר להדרכת מטופלים.

עקרונות הדרכת מטופלי המודיאליזה

- אורמיה, דיכאון, גיל, הכחשה, וכד' הם גורמים מעכבים בהבנת המטופל את ההדרכה שמקבל
- לחולי אי ספיקת כליות אין סבלנות לפגישות לימודיות ארוכות. בדו"כ הם יזכרו רק את מה שהוסבר להם ב 10 הדקות הראשונות
- רוב חולי אי ספיקת כליות, כמו חולים במחלות כרוניות אחרות, לא לבד. לרובם יש משפחות המלוות אותם וגם הם זקוקים לתמיכה והכוונה
- חומר כתוב, תמונות, ודיונים פתוחים עשויים להיות לעזר גם למי שכבר החל בטיפול דיאליזה
- הדרכת מטופלים אינה רק העברת מידע. יש לבדוק את הבנת המטופלים והמשפחות את תכני ההדרכה במפגש עצמו ובמפגש הבא ולהשלים ידע בהתאם

(ANNA 2006)

קבוצות הומוגניות בחדרי הטיפול

קבוצות של מטופלי דיאליזה חדשים פעם בשבוע בחדר
אחד:

- יתרונות - כולם באותו שלב טיפולי

- המטופלים מרוצים מההתייחסות וההדרכה

- חסרונות – בעיות טכניות

קבוצות הטרוגנית בחדרי הטיפולים

- המטופלים כבר שם
- למידה הדדית מוותיקים לחדשים
- הערכה:
  - בטווח המיידי - מצוין
  - בטווח הקצר (שלושה שבועות) – לא זכרו מה היה
- תוצאה – תסכול

פגישות עם מטופלים בחדר ההמתנה

מטרות

- אוזן קשבת, תשומת לב, TLC
- ונטילציה
- דיון על ההתמודדות עם המחלה
- הגדלת שביעות הרצון של המטופלים.

נושאים בפגישות

- ונטילציה
- מה עושים בימים שלא באים לדיאליזה / מה עשית בשעות הפנאי בעבר? שאלות שמעוררות דיון על פנאי
- בקשת עזרה
- מקום הילדים במחלה
- איך עוברים החגים / מה עושים בחגים / איך מסתדרים עם שגרת הטיפול

את לא יכולה
להבין עד כמה זה
טוב שאת באה
להיות איתנו

אני מאמינה שיש באיזה
שהוא מקום כליה עבורי.
זה מה שנותן לי את הכוח
להמשיך עם טיפולי
המודיאליות

אני מקנא במטופלים
שמאמינים באלוהים.
יותר קל להם לקבל את
המחלה והטיפול

סוף סוף
מישהו
מתעניין בנו

תוצאות

- עצות הדדיות להתמודדות בין המטופלים
- המטופלים היו מרוצים מהיוזמה להקשיב לרגשות שלהם, להתייחס אליהם ולא רק בהתייחס לחיבור ניתוק ואסור, אסור, אסור
- ונטילציה על מה שקורה במחלקה עשתה להם טוב
- בשאלות שביעות רצון עלה הציון הסופי של המחלקה

מסקנות

- הפעלה קבוצתית של המטופלים מעלה את שביעות הרצון שלהם
- אין צורך לחזר אחרי המטופלים, הם שם
- אין צורך בשעות נוספות של האחיות
- בכל פעם משתתפים אחרים ולכן אין גבול לאפשרויות שיחה
- חיסכון כלכלי

**To pay attention,
this is our
endless and
proper work**

Mary Oliver

